

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 6.12.2017
COM(2017) 827 final

2017/0333 (APP)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

за учредяване на Европейския паричен фонд

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Изминаха почти шестнадесет години, откакто първите евро на монети и банкноти станаха част от ежедневието на европейските граждани. Днес тази парична единица се използва всекидневно от 340 милиона европейци в 19 държави членки (в еврозоната). Еврото е втората най-използвана парична единица в целия свят. Шестдесет други държави и територии на цялата планета, в които живеят 175 милиона души, са избрали да използват еврото като своя парична единица или да обвържат собствената си парична единица към него.

Финансово-икономическата криза, която засегна Европа през 2008 г. и чиито последици се усещат и до днес, не започна в еврозоната, но разкри някои от институционалните ѝ слабости. Като мярка за спешно справяне с непосредствените предизвикателства, от 2010 г. насам бяха приети редица инструменти. Те предвиждаха нови финансови защитни механизми, послужиха за подпомагане на най-засегнатите държави и засилиха координацията на политиките на равнище ЕС. С изключение на Европейския механизъм за финансово стабилизиране (ЕМФС), създаден по силата на Регламент (ЕС) № 407/2010 на Съвета, повечето от тях бяха създадени извън правната уредба на Съюза. Държавите членки предоставиха двустранно финансова помощ на Гърция и създадоха Европейския инструмент за финансова стабилност (EFSF). Още през 2010 г. Европейският съвет заключи, че създаденият като временен механизъм EFSF следва да бъде заменен от постоянна институция – Европейския механизъм за стабилност (ЕМС). Те подсилиха фискалните и финансовите разпоредби, за да предотвратят по-нататъшното задълбочаване на кризата. Действията на Европейската централна банка (ЕЦБ) в рамките на паричната ѝ политика също се оказаха решаващи.

След години без растеж или с нисък растеж решителните усилия на всички равнища започнаха да дават резултат. Днес Европа се възстановява стабилно. Всички държави членки вече отбелязват растеж, а растежът на целия ЕС бе около 2 % средно няколко години подред¹. Показателят за доверието в икономиката достигна най-високото си равнище в ЕС и еврозоната от 2000 г. насам. Безработицата е на най-ниското си ниво от края на 2008 г. насам. Обществената подкрепа за еврото е най-високата в еврозоната от въвеждането на банкнотите и монетите на тази парична единица през 2002 г.² Въпреки това, както заявиха членовете от сегашния състав на Комисията при започването на мандата си, кризата не е отминала, докато безработицата е толкова висока – към октомври 2017 г. 14,3 милиона души все още нямат работа в еврозоната.

Важни изводи трябваше да бъдат изведени от годините на кризата. Значимите въпроси вече бяха ясно определени в доклада на петимата председатели от юни 2015 г.³ Оттогава насам бяха предприети много действия за задълбочаване на икономическия и паричен съюз (ИПС). Европейският семестър за координация на икономическите политики бе подсилен с ясни указания за еврозоната като цяло и повече внимание към социалните аспекти. Икономическото управление беше подобрено със създаването на

¹ Европейска икономическа прогноза от есента на 2017 г.; Институционален документ 63.

² Експресно проучване на Евробарометър 458, 4 декември 2017 г.

³ „Завършване на европейския икономически и паричен съюз“ – доклад на Жан-Клод Юнкер в тясно сътрудничество с Доналд Туск, Йерун Дейселблум, Марио Драги и Мартин Шулц, 22 юни 2015 г.

Европейски фискален съвет и национални съвети по производителността. Техническата помощ за държавите членки бе засилена със създаването на Служба за подкрепа на структурните реформи. Бяха направени важни стъпки за завършването на банковия съюз⁴ и съюза на капиталовите пазари⁵, по-конкретно чрез изпълнението на мерки едновременно за намаляване на риска и споделяне на риска в банковото дело. За повишаване на съпричастността на всички равнища бе засилен диалогът с националните и европейските политически сили и социални партньори.

Вследствие на това структурата на еврозоната е много по-стабилна от когато и да било, но това не означава, че е завършена. В Документа за размисъл относно задълбочаването на икономическия и паричен съюз⁶ и в Документа за размисъл относно бъдещето на финансите на ЕС⁷, представени от Комисията като част от последващите действия по Бялата книга за бъдещето на Европа⁸, се припомня актуалното състояние по тези въпроси и се очертават възможните пътища до 2025 г.

Европа видимо възвръща силата си. Както в икономически, така и в политически план сега има възможност за предприемане на действия, а положителните тенденции са допълнително насърчение в тази посока. Няма място за успокоение: моментът е сега, докато средата е благоприятна.

В речта си за състоянието на Съюза, която произнесе на 13 септември 2017 г.⁹, председателят Юнкер изложи възгледите си за по-обединен, по-силен и по-демократичен съюз и ясно показва, че завършването на икономическия и паричен съюз в Европа е съществена част от подготовката за срещата на ръководителите в Сибиу, насрочена от председателя Туск за 9 май 2019 г., на която би трябвало да бъдат взети важни решения за бъдещето на Европа.

Това е отразено и в Програмата на лидерите¹⁰, като ръководителите на ЕС планират среща на най-високо равнище на държавите от еврозоната на 15 декември 2017 г., за да обсъдят график за решенията относно икономическия и паричен съюз и банковия съюз, както и специална среща на 28 и 29 юни 2018 г. за постигане на конкретни решения.

Призивът към единство, ефикасност и демократична отчетност, съдържащ се в Речта за състоянието на Съюза, е от особено значение за завършването на икономическия и паричен съюз:

- Единство: Еврото е единната парична единица на ЕС и планове за бъдещето на еврозоната следва да се отнасят и за държавите членки, които се очаква да приемат еврото в бъдеще, и да се решават съвместно с тях. С изключение на Обединеното кралство и Дания всички държави членки извън еврозоната са правно задължени да приемат еврото¹¹. Освен това след напускането на Обединеното кралство икономиките

⁴ Вж. по-конкретно COM(2017) 592 final, 11 октомври 2017 г.

⁵ COM(2017) 292 final, 8 юни 2017 г.

⁶ COM (2017) 291, 31 май 2017 г.

⁷ COM (2017) 358, 28 юни 2017 г.

⁸ COM (2017) 2025, 1 март 2017 г.

⁹ Реч за състоянието на Съюза на председателя Жан-Клод Юнкер, 13 септември 2017 г.

¹⁰ „Програма на лидерите: изграждане на общото ни бъдеще“, одобрена от Европейския съвет на 20 октомври 2017 г.

¹¹ Следва да се отбележи, че измежду държавите членки извън еврозоната Дания и България са обвързали своите парични единици с еврото чрез фиксиран курс още от въвеждането му през 1999 г.

на държавите от еврозоната ще осигуряват около 85 % от brutния вътрешен продукт (БВП) на ЕС. Политическото и икономическото обединение на ЕС, в чиято основа е единният пазар, означава, че бъдещето на държавите членки от еврозоната и бъдещето на тези извън нея вече са преплетени, затова силната и стабилна еврозона е от решаващо значение както за членовете ѝ, така и за ЕС като цяло.

Това обяснява защо е важно държавите членки от еврозоната, посредством Европейския паричен фонд (ЕПФ), съвместно с държавите членки извън еврозоната, участващи в банковия съюз, да осигурят механизъм за подкрепа за Единния съвет за реструктуриране (ЕСП) при равностойни условия, за да дадат възможност на ЕСП при необходимост да използва средствата за извършване на успешно реструктуриране в банковия съюз.

- Ефикасност: За постигането на по-силен икономически и паричен съюз ни трябва по-силно управление и по-ефикасно използване на наличните ресурси. Сегашната система отразява смесица от различни решения, вземани за преодоляване на безпрецедентната криза. Това в някои случаи е довело до размножаване на инструментите и голямо усложняване на правилата, което създава затруднения и рискове от дублиране. Повечето взаимодействия, опростените процедури и обединяването на междуправителствените споразумения чрез включване в правната уредба на ЕС биха подсилили управлението и вземането на решения. Всички промени, предложени от Комисията като част от днешния пакет, могат да бъдат приложени в рамките на действащите Договори на ЕС, и това се дължи и на съображения за ефикасност.

Опитът показва, че е трудно и обременително да се оформи колективно действие на държавите членки, тъй като правомощията за координация на икономическата политика са поверени на Съюза. В по-общ план едновременното съществуване на институциите на Съюза и на един постоянен междуправителствен механизъм като ЕМС създава сложна среда, в която правната защита, спазването на основните права и демократичната отчетност са разпокъсани и не се прилагат по еднакъв начин. Освен това за процеса на вземане на решения по междуправителствения метод обикновено се изисква спазването на тежки национални процедури и затова често е трудно да се постигне скоростта, която е нужна за осигуряване на ефективно справяне с дадена криза, както стана ясно през юли 2015 г. при използването на ЕМФС за предоставяне на мостова подкрепа от ЕМС за Гърция: оказа се, че е по-бързо да се измени един регламент на ЕС и да се реши той да бъде използван, отколкото да се вземе обикновено решение за плащане по линия на ЕМС. Това се отнася и до приспособяването на действията към новите обстоятелства. Тъй като дори за незначителните промени е нужно всички договарящи се страни да подпишат на най-високо политическо равнище, понякога за изменението е необходимо одобрението на националните парламенти. Тези процедури са времеемки и може да попречат на навременното предприемане на действия. За сметка на това правната уредба на ЕС предлага различни начини за изменение на действащите актове, като сложността им съответства на сериозността на въпроса и формата на мярката, която трябва да бъде изменена. Следователно прилагането на уредбата на ЕС за вземане на решения би ускорило при нужда процеса на изменение на относимите разпоредби. Повечето взаимодействия и опростеното вземане на решения биха подсилили управлението и процедурите.

За разлика от Дания България не участва във валутния механизъм II, но левът е обвързан с еврото чрез фиксиран курс в рамките на паричния съвет.

- Демократична отчетност: Завършването на икономическия и паричен съюз означава също по-голяма политическа отговорност и прозрачност по въпроса кой, кога и какво решава на различните равнища. За целта е необходимо европейското измерение при вземането на решения да се доближи до гражданите и да се изведе на преден план при обсъжданията на национално равнище, а също така да се осигурят достатъчно правомощия на националните парламенти и Европейския парламент за надзор върху икономическото управление на ЕС. Това би трябвало доведе и до повишаване на съпричастността към колективните решения и до по-открит начин на вземане и оповестяване на такива решения. Това е особено вярно по отношение на ЕПФ като правоприемник на ЕМС. Демократичната отчетност е ключов аспект от дебата за бъдещето на Европа. С течение на годините ЕМС придоби много голямо значение. Преобразуването му в ЕПФ следва да бъде съпроводено от усилия за включването му в строгата действаща в Съюза рамка за отчетност, както и за осигуряване на пълноценен съдебен контрол. Включването на Европейския парламент по-специално би довело до засилване на демократичния надзор, а ролята на националните парламенти ще бъде изцяло запазена, като се имат предвид големите вноски на държавите членки в ЕПФ.

По всички гореспоменати причини най-добре е структурите, необходими за предоставяне на подкрепа за финансовата стабилност за държавите членки от еврозоната, да бъдат включени в обхвата на правната уредба на Съюза и поверени на орган на Съюза, създаден за тази цел. Като се имат предвид финансовите ограничения и предизвикателства пред самия Съюз и натрупаните специализирани знания в тази област от страна на ЕМС, разходната ефективност на създаването на такъв изцяло нов орган би била толкова ниска, че би го обезсмислила. Поради това предложеният ЕПФ следва да погълне съществуващия ЕМС заедно със сегашните му цели, функции и инструменти. Предлагащото от Комисията създаване на ЕПФ може да се извърши в рамките на действащите Договори. Отвъд тази инициатива това е отлична възможност за създаване на общ механизъм за подкрепа за ЕСП. Създаването на механизъм за подкрепа за ЕСП вече бе договорено от държавите членки през 2013 г. като допълнение към политическото споразумение за Регламента за единния механизъм за реструктуриране¹². Този общ механизъм за подкрепа в краен случай би служил за осигуряване на по-високо доверие от страна на всички засегнати лица по отношение на надеждността на действията на ЕСП и за повишаване на финансовия капацитет на ЕФП. Като средство за използване в краен случай този механизъм би бил задействан само ако ЕФП се окаже недостатъчен за финансирането на реструктурирането на съответната банка или банки. Механизмът за подкрепа би бил неутрален във времето, тъй като всички използвани средства ще трябва да бъдат събрани обратно от банките в държавите членки, които участват в банковия съюз.

Запазването на финансовата стабилност на държавите членки от еврозоната е общата цел, която свързва ЕСП с ЕПФ и неговия предшественик ЕМС, създаден за запазване на финансовата стабилност на еврозоната. Всъщност добре установената сега връзка държава-банки означава, че финансовата устойчивост не само на държавите, но и на системните банки е елемент от решаващо значение за финансовата стабилност на еврозоната и на единната парична единица. Затова е толкова по-естествено настоящото предложение да осигури връзката между дейностите на ЕСП и ЕПФ под формата на инструмент, даващ възможност за предоставяне на кредитна линия или гаранции на ЕСП в подкрепа на дейностите му.

¹² Декларация на Еврогрупата и министрите от Съвета по икономическите и финансовите въпроси относно механизма за подкрепа за Единния механизъм за реструктуриране, 18 декември 2013 г.

През последните години бяха изразени много мнения за завършването на икономическия и паричен съюз. Мненията може да се различават, но има широко единомислие относно необходимостта от продължаване на напредъка. Европейският парламент също осигури значим принос по въпроса¹³, а в Еврогрупата се проведе важни обсъждания¹⁴.

Предложеният Регламент за учредяване на ЕПФ е една от инициативите, обявени в Съобщението на Комисията „Стъпки към завършването на икономическия и паричния съюз“. В посоченото съобщение се съдържа кратко представяне на обосновката и съдържанието на всички инициативи на Комисията. По-нататък в него се припомня, че този пакет е част от широк план за завършване на икономическия и паричен съюз до 2025 г., и се предвижда график за действията за следващите 18 месеца.

Настоящото предложение е изготвено въз основа на добре установената структура на ЕСМ и предвижда създаването на ЕПФ, включен в правната уредба на ЕС. Това вече бе обявено в доклада на петимата председатели, а за същото призова и Европейският парламент, който наблегна на необходимостта ЕПФ да разполага с подходящ капацитет за отпускане на заеми и капацитет за набиране на заемни средства, както и с ясно определен мандат¹⁵.

ЕМС бе създаден в разгара на кризата през октомври 2012 г. Поради натиска на обстоятелствата по това време бе намерено решение на междуправителствено равнище. Все пак вече бе ясно, че това би могло да бъде постигнато и в рамките на Договорите на ЕС, както е посочено например в Подробния план на Комисията за задълбочен и истински икономически и паричен съюз¹⁶.

През годините ЕМС е оказвал решителна помощ за запазването на финансовата стабилност на еврозоната чрез предоставяне на допълнителна финансова подкрепа за държавите членки от еврозоната, изпитващи затруднения. Преобразуването му в ЕПФ ще доведе до допълнително подсилване на институционалната му основа. Това ще спомогне за създаване на нови полезни взаимодействия в рамките на правната уредба на ЕС, по-конкретно от гледна точка на прозрачността, съдебния контрол и ефикасното използване на финансовите ресурси на ЕС, като по този начин ще се осигури по-добра подкрепа за държавите членки. То ще спомогне и за по-нататъшно подобряване на сътрудничеството с Комисията и отчетността пред Европейския парламент. Това ще се извърши, без да се засяга начинът, по който националните правителства се отчитат пред националните парламенти, а поетите от съществуващия ЕМС задължения ще бъдат запазени.

¹³ Вж. по-конкретно резолюциите на Европейския парламент от 16 февруари: i) относно бюджетния капацитет за еврозоната (2015/2344(INI)), ii) относно възможното развитие и адаптиране на съществуващата институционална структура на Европейския съюз (2014/2248(INI)) и iii) относно подобряването на функционирането на Европейския съюз чрез използване на потенциала на Договора от Лисабон (2014/2249(INI)).

¹⁴ Вж. по-конкретно следните документи от срещите на Еврогрупата: „Фискален капацитет и фискални разпоредби за икономическия и паричен съюз“ от 6 ноември 2017 г., „Задълбочаване на икономическия и паричен съюз – ролята на ЕМС“ от 9 октомври 2017 г. (ecfin.cef.cpe(2017)5598799), „Последващи действия по задълбочаването на икономическия и паричен съюз“ от 10 юли 2017 г. (ecfin.cef.cpe(2017)3980511).

¹⁵ Резолюция на Европейския парламент от 16 февруари 2017 г. относно бюджетния капацитет за еврозоната (2015/2344(INI)).

¹⁶ COM(2012)777 – „Подробен план за задълбочен и истински икономически и паричен съюз“, 28 ноември 2012 г.

Инициативата е под формата на предложение за регламент на Съвета, за който е необходимо одобрението на Европейския парламент, съгласно член 352 от ДФЕС. По силата на член 352 е възможно включването на ЕМС в правната уредба на Съюза, тъй като това е необходимо за финансовата стабилност на еврозоната¹⁷, а в Договорите няма друго правно основание за постигането на тази цел от ЕС¹⁸. В параграф 2 от посочения член изрично е предвидена роля за националните парламенти. Досега няколко значими решения, проправящи пътя към създаването на ИПС, са били приети на основание на разпоредба, равностойна на член 352 от ДФЕС. Например, решенията за Европейския фонд за валутно сътрудничество, за европейската парична единица и за първите механизми за подкрепа за платежния баланс бяха взети на основание на член 235 от Договора за Европейската икономическа общност – предшественика на член 352 от ДФЕС.

Предложението се допълва от проект, който би могъл да се превърне в междуправителствено споразумение между държавите членки от еврозоната, чрез което те да се договорят за прехвърлянето на средства от ЕМС към ЕПФ. В него се предвижда също така ЕПФ да бъде правопреемник на ЕМС и да го замени, като получи правното му положение с всички негови права и задължения.

Според предвиденото в настоящото предложение ЕПФ ще бъде учреден като единно юридическо лице съгласно правото на Съюза. Той ще бъде правопреемник на ЕМС, чиито сегашни финансови и институционални структури ще бъдат като цяло запазени. Това означава, че ЕПФ ще продължи да предоставя подкрепа за финансовата стабилност на нуждаещите се държави членки, да набира средства чрез издаване на инструменти на капиталовите пазари и да участва в сделки на паричния пазар. Членският състав няма да се промени, а участието на другите държави членки ще остане възможно след приемането на еврото от тяхна страна.

Като се има предвид, че ЕПФ ще бъде орган на Съюза, необходимо е да се въведат известни целенасочени промени в сегашната структура на ЕМС. Те включват одобрение от Съвета за решенията, вземани от ЕПФ в рамките на оперативната му самостоятелност¹⁹.

Освен това в настоящото предложение са добавени малък брой нови елементи.

Първо, ЕПФ ще може да предоставя обща подкрепа за Единния фонд за реструктуриране (ЕФП). Това е важен компонент на втория стълб на банковия съюз, т.нар. Единен механизъм за реструктуриране (ЕМП)²⁰. Когато ЕМП бе приет през

¹⁷ Необходимостта от орган като ЕПФ за запазване на стабилността на еврозоната е определена въз основа на фактически данни и потвърдена от член 136, параграф 3 от ДФЕС и от второто съображение от Договора за ЕМС, в които сегашният ЕМС е определен като „механизъм за стабилност, който да се задейства, ако е абсолютно необходимо да се гарантира стабилността на еврозоната като цяло“.

¹⁸ Съдът на Европейския съюз вече разглежда възможността член 352 да бъде използван като основание за създаване на орган на Съюза, който да отговаря за предоставянето на подкрепа за стабилността на еврозоната. Вж. решението по делото Pringle от 27 ноември 2012 г., дело C-370/12, EU:C:2012:756, параграф 67.

¹⁹ Така ще бъде осигурено съответствие с доктрината „Мерони“. Доктрината „Мерони“, която възникна вследствие на дела 9/56 и 10/56 (Meroni срещу Върховния орган [1957/1958] ECR 133), се отнася до степента и условията, при които институциите на ЕС могат да делегират задачите си на регулаторни агенции.

²⁰ Регламент (ЕС) № 806/2014. Единният съвет за реструктуриране (ЕСП) е органът по реструктурирането за големите и системните банки в еврозоната, който работи от януари 2016 г.

2013 г., държавите членки се споразумяха да създадат механизъм за подкрепа за ЕФП. Идеята бе това да бъде средство за използване в краен случай, което да се задейства когато ресурсите на непосредствено разположение на ЕФП са недостатъчни за обезпечаване на капитала или ликвидността. Държавите членки се споразумяха също така, че той трябва да бъде фискално неутрален в средносрочен план, така че евентуално използваните средства по механизма за подкрепа да бъдат събирани обратно от банковия сектор в еврозоната.

Новите разпоредби на ЕС за банковия надзор и реструктурирането, разработени след кризата, значително намалиха вероятността и потенциалното въздействие от изпадане на банки в несъстоятелност. Въпреки това остава необходимостта от общ фискален механизъм за подкрепа, за да се повиши финансовият капацитет на ЕСП. Такъв механизъм за подкрепа ще повиши доверието в банковата система, осигурявайки по-висока надеждност на действията на ЕСП. Това на свой ред ще намали вероятността да възникне положение, при което механизмът да бъде действително използван.

Днес има широко единомислие по въпроса, че ЕМС – бъдещият ЕПФ – е най-подходящата организация за осигуряване на такъв механизъм за подкрепа под формата на кредитни линии или гаранции за ЕСП. Това е отразено в настоящото предложение, в което се предвижда и целесъобразен ред за вземане на решения, за да се гарантира, че този механизъм може да бъде задействан бързо. Предлагат се и специални разпоредби, с които да бъдат уредени законните интереси на държавите членки извън еврозоната, които участват в банковия съюз.

Второ, по отношение на управлението, в предложението е предвидена възможността за по-бързо вземане на решения в особени извънредни случаи. Предлага се изискването за единодушие да се запази за всички важни решения с финансово въздействие (напр. исканията за внасяне на капитал). Все пак за конкретните решения за предоставяне на подкрепа за стабилността, за плащане и за задействане на механизма за подкрепа се предлага изискване за засилено квалифицирано мнозинство от 85 % от гласовете.

Трето, по отношение на управлението на програмите за финансова помощ в предложението се предвижда по-пряко участие на ЕПФ заедно с Европейската комисия.

Четвърто, в предложението се предвижда възможността ЕПФ да разработва нови финансови инструменти. С течение на времето с тези инструменти би могло да се допълват или подкрепят другите финансови инструменти и програми на ЕС. Тези взаимодействия биха могли да се окажат особено полезни, ако ЕПФ получи роля за подкрепа на евентуална функция за стабилизация в бъдеще.

С тези промени ЕПФ ще се утвърди като силен орган за управление на кризи, уреден от правната уредба на Съюза и работещ в пълен синхрон с другите институции на ЕС. Съветът и Комисията ще запазят правомощията и отговорностите си за икономически и фискален надзор и координация на политиките съгласно Договорите на ЕС.

Практическото сътрудничество също може да бъде засилено, за да отговаря по-добре на нуждите на държавите членки, да привлича участниците на пазара и да избягва

ЕФП се финансира чрез вноски от банковия сектор на еврозоната. Той може да се използва за финансиране на разходите по реструктурирането, при условие че са спазени всички условия от нормативната уредба, в т.ч. споделянето на загубите в размер на 8 % от общия размер на задълженията на съответната банка.

дублирането на дейности. Би могло да се положат усилия за по-нататъшно сътрудничество, за да се постигне допълнителен напредък към подсилването на ИПС.

- **Предложени подобрения в уредбата на ЕМС**

Предложеният регламент и приложението към него, в което се съдържа Уставът на ЕПФ, са изготвени въз основа на Договора за ЕМС и вътрешния правилник на ЕМС.

По-конкретно, приложението до голяма степен отразява текста на Договора за ЕМС. Някои разпоредби от Договора за ЕМС са като цяло възприети без изменение. Става дума за разпоредбите за акционерния капитал, исканията за внасяне на капитал и схемата за разпределението на дяловете (членове 8, 9 и 11), разпоредбите за инструментите за предоставяне на подкрепа за финансовата стабилност на членовете на ЕПФ (членове 14 – 18), политиката за ценообразуването (член 20), операциите по набиране на заемни средства (член 21), финансовото управление (членове 25 – 28), вътрешния одит (член 33) и временната корекция на схемата за разпределението на дяловете (член 44).

Настоящото предложение се отклонява от текста на действащия Договор за ЕМС по две причини: за осигуряване на правна съгласуваност с правната уредба на ЕС и за внасяне на ограничени промени с цел усъвършенстване на операциите и вземането на решения от страна на ЕПФ.

1) Правна съгласуваност с правната уредба на ЕС

Първо, самият предложен регламент съдържа разпоредби с изменения, които са необходими за осигуряване на съгласуваност със законодателството на ЕС: учредяването на ЕПФ (член 1), правоприемството и замяната на ЕМС (член 2), въвеждането на процедура за одобрение от Съвета за решенията на съвета на управителите или съвета на директорите, които се вземат в рамките на оперативната самостоятелност (член 3), свързаните с това изисквания за публикуване (член 4) и специалните разпоредби за отчетността (членове 5 и 6) пред Европейския парламент и националните парламенти. Предвидени са и две заключителни разпоредби (членове 7 и 8).

Второ, в приложението към предложения регламент се съдържа Уставът на ЕПФ. В него са внесени промени, за да се осигури съгласуваност със законодателството на Съюза, а именно: определяне на заемния капацитет (член 8), принципите на операциите за подкрепа за стабилността (член 12), включване на инструмента за отпускане на помощ за пряка рекапитализация на кредитните институции (член 19), процедурата във връзка с бюджета на ЕПФ (членове 29 и 30), годишните счетоводни отчети (член 31), финансовите отчети и годишните доклади (член 32), външния одит (член 34), съвета на одиторите (член 35), споразумението за седалището (член 37), привилегиите и имунитетите (член 38), разпоредбите за служителите (член 39), професионалната тайна и обмена на информация (член 40), оправомощаването за управление на EFSF (член 42), мерките за борба с измамите (член 45), достъпа до документи (член 46), езиковите изисквания (член 47).

2) Усъвършенстване на операциите и вземането на решения от страна на ЕПФ

Въвеждат се и изменения на разпоредбите в Договора за ЕМС за постигане на определени допълнителни цели: усъвършенстване на реда за гласуване (членове 5 и 6), реда за определяне на управляващия директор (член 7), създаването на новата функция

за подкрепа на ЕСП и съответно изменение на целите и принципите на ЕПФ (член 3 и членове 22 – 24), предвиждане на възможност за повече гъвкавост във връзка с договореностите за сътрудничество (член 41).

3) Таблица на съответствията

В следната таблица на съответствията е представен обзор на структурата на Договора за ЕМС отляво, сравнена със структурата на предложения Регламент за ЕПФ и Устав на ЕПФ отдясно:

Разпоредби от Договора за ЕМС	Съответстващи разпоредби от предложения Регламент за ЕПФ и Устав на ЕПФ
Член 1 (учредяване на ЕПФ)	Член 1 от Регламента (учредяване на ЕПФ)
-	Член 2 от Регламента (правоприемство и замяна на ЕМС)
-	Член 3 от Регламента (роля на Съвета)
-	Член 4 от Регламента (публикуване)
-	Член 5 от Регламента (Европейски парламент)
-	Член 6 от Регламента (национални парламенти)
-	Член 7 от Регламента (посочване на ЕМС в действащото законодателство на Съюза)
-	Член 1 от Устава (правен статут на ЕПФ)
Член 2 (членство)	Член 2 от Устава (членство)
Член 3 (предназначение)	Член 3 от Устава (цел и задачи)
Член 4 (структура и правила за гласуването)	Член 4 от Устава (структура и правила за гласуването)
Член 5 (съвет на управителите)	Член 5 от Устава (съвет на управителите)
Член 6 (съвет на директорите)	Член 6 от Устава (съвет на директорите)
Член 7 (управляващ директор)	Член 7 от Устава (управляващ директор)
Член 8 (начален акционерен капитал)	Член 8 от Устава (начален акционерен капитал)
Член 9 (искания за внасяне на капитал)	Член 9 от Устава (искания за внасяне на капитал)
Член 10 (промени в началния акционерен капитал)	Член 10 от Устава (увеличения на капитала)
Член 11 (схема за разпределението на дяловете)	Член 11 от Устава (схема за разпределението на дяловете)
Член 12 (принципи)	Член 12 от Устава (принципи на операциите за подкрепа за стабилността от страна на ЕПФ)
Член 13 (ред за предоставяне на подкрепа за стабилността)	Член 13 от Устава (ред за предоставяне на подкрепа за стабилността на членовете на ЕПФ)
Член 14 (предпазна финансова помощ от ЕМС)	Член 14 от Устава (предпазна финансова помощ от ЕПФ)
Член 15 (финансова помощ за рекапитализация на кредитните	Член 15 от Устава (финансова помощ за рекапитализация на кредитните институции

институции на член на ЕМС)	на член на ЕПФ)
Член 16 (заеми от ЕМС)	Член 16 от Устава (заеми от ЕПФ)
Член 17 (механизъм за подкрепа чрез намеса на първичния пазар)	Член 17 от Устава (механизъм за подкрепа чрез намеса на първичния пазар)
Член 18 (механизъм за подкрепа чрез намеса на вторичния пазар)	Член 18 от Устава (механизъм за подкрепа чрез намеса на вторичния пазар)
Член 19 (преразглеждане на списъка на финансовите инструменти)	-
-	Член 19 от Устава (инструмент за пряка рекапитализация на кредитните институции)
Член 20 (политика за ценообразуването)	Член 20 от Устава (политика за ценообразуването)
Член 21 (операции по набиране на заемни средства)	Член 21 от Устава (операции по набиране на заемни средства)
-	Член 22 от Устава (кредитна линия или гаранции за ЕСП)
-	Член 23 от Устава (правила, които се прилагат за ЕПФ)
-	Член 24 от Устава (правила, които се прилагат за участващите държави членки, чиято парична единица не е еврото, по смисъла на член 2 от Регламент (ЕС) № 1024/2013)
Член 22 (инвестиционна политика)	Член 25 от Устава (инвестиционна политика)
Член 23 (дивидентна политика)	Член 26 от Устава (дивидентна политика)
Член 24 (резервен фонд и други фондове)	Член 27 от Устава (резервен фонд и други фондове)
Член 25 (покриване на загубите)	Член 28 от Устава (покриване на загубите)
Член 26 (бюджет)	Член 29 от Устава (бюджет)
-	Член 30 от Устава (съставяне на бюджета)
Член 27 (годишни счетоводни отчети)	Член 31 от Устава (годишни счетоводни отчети)
-	Член 32 от Устава (финансови отчети и годишен доклад)
Член 28 (вътрешен одит)	Член 33 от Устава (вътрешен одит)
Член 29 (външен одит)	Член 34 от Устава (външен одит)
Член 30 (съвет на одиторите)	Член 35 от Устава (съвет на одиторите)
Член 31 (местонахождение)	Член 36 от Устава (местонахождение)
-	Член 37 от Устава (споразумение за седалището)
Член 32 (привилегии и имунитети)	Член 38 от Устава (привилегии и имунитети)
Член 33 (служители на ЕМС)	Член 39 от Устава (служители на ЕПФ)
Член 34 (професионална тайна)	Член 40 от Устава (професионална тайна и обмен на информация)
Член 35 (имунитети на лицата)	-
Член 36 (освобождаване от данъчно	-

облагане)	
Член 37 (тълкуване и уреждане на спорове)	-
Член 38 (международно сътрудничество)	Член 41 от Устава (сътрудничество)
Член 39 (връзка с отпускането на заеми от EFSF)	-
Член 40 (прехвърляне на помощи от EFSF)	-
-	Член 42 от Устава (управление на EFSF)
Член 41 от Устава (вносяне на началния капитал)	Член 43 от Устава (вносяне на началния капитал)
Член 42 (временна корекция на схемата за разпределението на дяловете)	Член 44 от Устава (временна корекция на схемата за разпределението на дяловете)
Член 43 (първи назначения)	-
Член 44 (присъединяване)	-
Член 45 (приложения)	-
Член 46 (депозирание)	-
Член 47 (ратифициране, одобрение или приемане)	-
Член 48 (влизане в сила)	Член 8 от Регламента
-	Член 45 от Устава (мерки за борба с измамите)
-	Член 46 от Устава (достъп до документи)
-	Член 47 от Устава (езикови изисквания)

• **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Чрез предложението за учредяване на ЕПФ Съюзът би се сдобил с орган, който да действа решително за запазване на финансовата стабилност на държавите членки. По-конкретно, в съчетание с постоянния механизъм за средносрочна подкрепа за платежния баланс на държавите членки извън еврозоната, Съюзът би разполагал с пълната гама постоянни средства за стабилизиране, които обхващат всички държави членки и ползват значителни финансови ресурси, надхвърлящи достъпните чрез ЕМФС ресурси.

Предложеният Регламент за учредяване на ЕПФ е също така логична стъпка в допълнение към предвиденото в Регламент (ЕС) № 472/2013. С втория посочен по-горе регламент Съюзът утвърждава правомощията си в областта на финансовата помощ и координацията на икономическите политики в тази връзка, като едновременно с това показва способността си да създава подходящи разпоредби, съчетавайки демократичната легитимност на правната си уредба с ефикасността на структурите си за вземане на решения. Поради това учредяването на ЕПФ в рамките на правната уредба на Съюза напълно съответства на миналите инициативи в рамките на политиката и допълва предишните действия в това отношение.

Освен това създаването на функция на механизъм за подкрепа за ЕСП допълва неотдавнашните инициативи за решително отслабване на връзката между финансите на държавите членки и банковите им системи. Регламент (ЕС) № 806/2014, в допълнение към Директива 2014/59/ЕС, бе важна стъпка в тази посока, тъй като с него планирането

и изпълнението на схемите за реструктуриране на кредитните институции бе поверено на ЕСП. С посочения регламент ЕСП се оправомощава да сключва финансови договорености за осигуряване на финансиране. С предложението това се прилага на практика, като същевременно се разяснява, че всички средства, които ЕСП заема от ЕПФ, следва да бъдат възстановени изцяло от банковата система.

В този контекст би могло да се обмислят и други инициативи в рамките на политиката, например създаването на функция за стабилизация. Тази функция би се отличавала с възможността за бързо задействане на ресурси по автоматичен начин при предварително определени критерии за допустимост. Целта би била да се използват тези ресурси за смекчаване на ефектите от големите несиметрични сътресения. При неблагоприятна икономическа обстановка държавите членки първо биха използвали автоматичните си стабилизатори и оперативната си самостоятелност във фискалната политика в съответствие с Пакта за стабилност и растеж (ПСР). В ПСР са предвидени допълнителни буфери и необходимостта от по-малко подобрене на структурното бюджетно салдо при лоши икономически условия. Функцията за стабилизация би се задействала, само ако тези буфери и стабилизатори не са достатъчни при големи несиметрични сътресения. ЕПФ би могъл да подкрепи внедряването на такава функция, като организира и осигури необходимото пазарно финансиране, свързано със задействането на това звено.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Правното основание за настоящото предложение е член 352 от ДФЕС. За използването на този член следва да бъдат изпълнени три условия. Първите две условия са да няма конкретни разпоредби в Договорите, които да послужат за правно основание, и действието да бъде в рамките на политиките на Съюза. Съдът на Европейския съюз вече постанови, че и двете условия са изпълнени по отношение на ЕПФ (по делото *Pringle*²¹). В правната уредба на икономическата политика на Съюза по част III, дял VIII „Икономическа и парична политика“ от ДФЕС не са предвидени необходимите правомощия на Съюза да учреди съюзен орган, който да отговаря за предоставянето на финансова помощ за осигуряване на финансовата стабилност на еврозоната. При липсата на такива правомощия член 352 от ДФЕС позволява на Съвета да приеме с единодушие необходимите мерки по предложение на Комисията и с одобрението на Парламента. Третото условие е необходимостта да се постигне цел, заложена в Договорите. Необходимостта от орган като ЕПФ за запазване на финансовата стабилност на еврозоната е определена въз основа на фактически данни и потвърдена от член 136, параграф 3 от ДФЕС и от второто съображение от Договора за ЕМС, в които сегашният ЕМС е определен като „механизъм за стабилност, който да се задейства, ако е абсолютно необходимо да се гарантира стабилността на еврозоната като цяло“. Учредяването на ЕПФ е необходимо за спомагане за запазването на финансовата стабилност на еврозоната като цяло, на нейните държави членки и на държавите членки извън еврозоната, които участват в банковия съюз въз основа на споразумение за тясно сътрудничество с ЕЦБ по силата на Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета.

²¹ Дело C-370/12 *Pringle*, EU:C:2012:756. Съдът бе запитан от Върховния съд на Ирландия дали има пречка държавите членки от еврозоната да сключат Договора за ЕМС помежду си по силата на различни разпоредби на Договорите, в т.ч. членове 119 – 123 и 125 – 127 от ДФЕС.

Включването на ЕМС в правната уредба на Съюза чрез регламент с правно основание член 352 от ДФЕС би осигурило непрекъснатост на дейностите и пряко правоприемство между съществуващия ЕМС и новия орган на Съюза – ЕПФ. Държавите членки от еврозоната биха се споразумели капиталът на ЕМС да бъде прехвърлен към този орган чрез опростен многостранен акт.

Член 352 от ДФЕС би могъл да бъде използван и за поверяване на допълнителни задачи на ЕМС, когато бъде включен в правната уредба на Съюза.

Въпреки че мярка на основание на член 352 от ДФЕС се приема с единодушие в Съвета (ЕС28), нейното прилагане може да бъде ограничено до група от държави членки, когато за това ограничение има обективна причина. Фактът, че ЕМС действа само за запазване на финансовата стабилност на еврозоната, оправдава ограничението на членството в него до държавите членки от еврозоната. В резултат на това предложението ЕПФ би могъл да работи по начина на сегашния ЕМС, като предоставя помощ само на държавите членки от еврозоната, а структурата на вътрешното му управление да бъде съставена от същите държави членки.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Финансовата стабилност на икономическия и паричен съюз и държавите членки, които участват в банковия съюз, има общосъюзно измерение. Като се имат предвид силните взаимовръзки между държавите членки от еврозоната, значителните рискове пред финансовата им стабилност може да застрашат финансовата стабилност на други държави членки и на еврозоната като цяло.

Предложението регламент ще представлява правната уредба за предоставянето на подкрепа за финансовата стабилност на държавите членки, чиято парична единица е еврото, и предвижда също така нова роля, която се състои в предоставянето на финансови средства на ЕСП. Във връзка с тази роля ЕПФ ще има правото да предоставя кредитни линии и гаранции на ЕСП, което би могло да послужи като механизъм за подкрепа за Единния фонд за реструктуриране (ЕФП).

Държавите членки и националните органи не могат самостоятелно да преодоляват рисковете пред финансовата стабилност на държавите членки, произтичащи от финансовите пазари, които работят в презгранично измерение, отвъд обхвата на националните юрисдикции. Освен това държавите членки имат затруднения с ограничаването на собствените си рискове. Държавите членки и националните органи не могат сами да предприемат мерки за преодоляване на системните рискове пред финансовата стабилност на Съюза като цяло, които може да бъдат създадени от друга държава членка или нейните кредитни институции.

Целите на настоящия регламент не може да бъдат постигнати в достатъчна степен чрез самостоятелни действия на държавите членки и следователно поради мащаба на действията може да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза в съответствие с принципа на subsidiarity по член 5, параграф 3 от ДЕС.

- **Пропорционалност**

Целта на предложението е да се осигури финансовата стабилност в еврозоната и ЕС като цяло, в нейните държави членки и в държавите членки, които участват в банковия съюз. С предложението се установява рационализирана правна уредба за предоставянето на подкрепа за финансовата стабилност на членовете на ЕПФ и предоставянето на кредитни

линии и гаранции в подкрепа на ЕСП във връзка с финансиране на евентуални действия за реструктуриране, предприети в държавите членки, които участват в банковия съюз.

В предложението се излагат различните роли и отговорности на всички управителни органи на ЕПФ и на другите участващи институции на Съюза. В него се предвиждат и финансовите инструменти, с които ЕПФ ще разполага, за да постигне целите си.

Чрез създаването на централен орган в Съюза, отговарящ за отпускането на финансова помощ на държавите членки, предложението допринася за преодоляване на рисковете пред финансовата стабилност на еврозоната и нейните държави членки, като същевременно запазва финансовите отговорности на държавите членки, изисквайки от ползващия се член на ЕПФ да спазва строги условия за политиката, съобразени с избрания инструмент за финансова помощ и слабостите за преодоляване. Освен това ЕПФ би получил също така задачата да предоставя финансова подкрепа на ЕСП. Участието на ЕПФ ще допринесе за прекъсване на неблагоприятната взаимозависимост между държавите, банките и реалната икономика, а това е от решаващо значение за безпрепятствената работа на ИПС.

Същевременно предложението не надхвърля необходимото за постигането на целта на ЕПФ за намаляване на рисковете пред финансовата стабилност на еврозоната и нейните държави членки. Всяка подкрепа, предоставяна от ЕПФ на членовете му, ще бъде обвързана с условия за политиката, предназначени за преодоляване на слабостите на този член с цел бързо възстановяване на стабилното и устойчиво финансово-икономическо положение и възвръщане или засилване на способността на члена да се финансира сам на финансовите пазари.

- **Избор на нормативен акт**

Настоящият нормативен акт е под формата на регламент, защото с него се създава нов орган в правната уредба на Съюза, който ще допринася за запазване на финансовата стабилност, и следва да бъде задължителен в своята цялост и пряко приложим в държавите членки.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Основни права**

ЕС е поел ангажимент за високи стандарти за защита на основните права и е страна по множество конвенции за правата на човека. В този контекст предложението би могло да окаже пряко въздействие върху тези права, изброени в Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), която е неразделна част от Договорите на ЕС, и в Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ).

Настоящият регламент е съобразен с основните права и не нарушава правата, свободите и принципите, признати в Хартата, и по-специално правото да се преговаря и да се сключват колективни договори, да се вземат мерки за принудителното им изпълнение и да се предприемат колективни действия, защитата на личните данни и правото на достъп до документи и следва да се прилага в съответствие с тези права и принципи. Включвайки сегашния ЕМС в правната уредба на Съюза, той разширява съответно приложното поле на Хартата.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Очаква се предложението да не окаже отражение върху бюджета. Капиталът на ЕПФ ще бъде записан от държавите членки от еврозоната. Разходите и загубите на ЕПФ няма да се покриват за сметка на бюджета на ЕС. Освен това ЕПФ ще има самофинансиран бюджет.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

В част I от предложения регламент (членове 1 и 2) се предвижда учредяването на ЕПФ в правната уредба на Съюза. Освен това в посочената част се съдържа и разпоредба, уреждаща въпросите във връзка с правоприемството между ЕМС и ЕПФ. Държавите членки от еврозоната ще трябва да се споразумеят капиталът на ЕМС да бъде прехвърлен към този орган чрез индивидуално поети задължения или опростен многостранен акт. Както е определено допълнително в Устава, акционерният капитал на ЕПФ би останал непроменен спрямо капитала на ЕМС.

Поради правни съображения и с оглед спазването на практиката на Съда по делото *Meroni*, в част II от предложения регламент (членове 3 – 6) се предвиждат разпоредби относно ролята на Съвета. Съветът следва да одобрява решенията, взети от съвета на управителите и съвета на директорите в рамките на оперативната им самостоятелност. Предвиждат се и разпоредби за отчетността на ЕПФ пред Европейския парламент, Съвета и Комисията. Такива разпоредби понастоящем няма в Договора за ЕМС. От ЕПФ следва да се изисква да предава годишен доклад на горепосочените институции на Съюза заедно с годишните си счетоводни отчети и финансовите си отчети. Управляващият директор може да бъде поканен от Парламента или да поиска да бъде поканен. ЕПФ следва да отговаря на устни и писмени въпроси, зададени от Парламента. Следва да бъде предвидена възможност за устройване на поверителни устни обсъждания, както това е предвидено за ЕСП и ЕНМ, с оглед на чувствителното и поверително естество на обсъжданията по изпълнението на задачите на ЕПФ. Нещо повече, в предложения регламент се предвижда и по-ясно определена контролна роля на националните парламенти в сравнение с предвиденото в Договора за ЕМС. Въвеждането на тази роля е оправдано с оглед на въздействието на решенията на ЕПФ върху избирателите в членуващите в него държави членки.

В част III от предложения регламент (членове 7 и 8) се съдържат разпоредби за случаите, в които в законодателството на Съюза е посочен ЕМС, и за влизането му в сила.

Част I от Устава на ЕПФ в приложението към предложения регламент (членове 1 – 3) се отнася до правния статут на ЕПФ. ЕПФ ще бъде орган на Съюза и ще представлява юридическо лице. По-нататък се урежда членството в ЕПФ (член 2). Членове на ЕПФ ще бъдат държавите членки от еврозоната. Това съответства на сегашния членски състав на ЕМС. Освен това е предвидена разпоредба за целите и задачите на ЕПФ. Както при структурата на ЕМС, ЕПФ би предоставял подкрепа за финансовата стабилност на своите членове (държавите членки от еврозоната). Като допълнение към единствената сегашна мисия на ЕМС, на ЕПФ би била възложена нова задача – да предоставя кредитни линии или гаранции на ЕСП като механизъм за подкрепа за ЕПФ. ЕПФ би играл ролята на публичен механизъм за финансиране по смисъла на член 74 от Регламент (ЕС) № 806/2014.

Част II от Устава на ЕПФ в приложението към предложениия регламент (членове 4 – 7) се отнася до организацията и реда за вземането на решения в ЕПФ, в т.ч. приложимите правила за гласуването. По подобие на ЕМС, ЕПФ ще има съвет на управителите, съвет на директорите и управляващ директор, който ще бъде подпомаган от изпълнителен съвет. Категориите правила за гласуването, залегнали в Договора за ЕМС, ще останат същите в ЕПФ. Следва да се разграничат четири вида правила за гласуването: i) единодушие; ii) засилено квалифицирано мнозинство (85 %), iii) квалифицирано мнозинство (80 %) и iv) обикновено мнозинство. По подобие на правилата в Договора за ЕМС, единодушие се изисква за решенията, които оказват значително пряко финансово въздействие върху държавите членки (напр. решенията за заемния капацитет и за исканията за внасяне на капитал, които не са спешни). Въпреки това за решенията, отнасящи се до предоставяне на финансова подкрепа или плащания към членовете на ЕПФ, изискването бе променено от взаимно съгласие към засилено квалифицирано мнозинство (85 %). Освен това, за разлика от сегашния ред за определяне на управляващия директор, за Европейския парламент е предвидена консултативна роля. Въведени са по-нататъшни разяснения, произтичащи от вътрешния правилник на ЕМС и отнасящи се до ролята на управляващия директор и изпълнителния съвет на ЕМС. В част II се съдържат и разпоредбите за възнаграждението на членовете на съвета на управителите и съвета на директорите и заместниците им.

Част III от Устава на ЕПФ в приложението към предложениия регламент (членове 8 – 11) се отнася до акционерния капитал и заемния капацитет на ЕПФ. Заемният капацитет и акционерният капитал на ЕПФ следва да бъдат изцяло запазени в сравнение с положението на ЕМС сега. Запазва се съществуващата възможност за промяна на капитала и заемния капацитет.

В част IV от Устава на ЕПФ в приложението към предложениия регламент (членове 12 – 21) се определят принципите за операциите за подкрепа за стабилността от страна на ЕПФ, редът за предоставяне на подкрепа за финансовата стабилност на членовете на ЕПФ и свързаните с това финансови инструменти на разположение на ЕПФ. Тези принципи и този ред са същите като предвидените в Договора за ЕМС, с единствената разлика, че на ЕПФ ще бъде поверена роля при договарянето и подписването на меморандума за разбирателство, който съпровожда всяка операция за подкрепа за финансовата стабилност. Въвежда се и изрична препратка към член 152 от ДФЕС и Хартата на основните права, с която се потвърждава, че в контекста на предоставянето на подкрепа за финансовата стабилност на членовете на ЕПФ с предложениия регламент не се засяга правото на колективно договаряне или колективни действия. Като допълнение към инструментите, които вече са предвидени в Договора за ЕМС във връзка с предоставянето на подкрепа за финансовата стабилност на държавите членки от еврозоната, в настоящия регламент е включен и инструментът за пряка рекапитализация на кредитните институции. Този инструмент бе създаден едва след влизането в сила на Договора за ЕМС въз основа на разрешаващата това разпоредба в член 19 от него.

В част V от Устава на ЕПФ в приложението към предложениия регламент (членове 22 – 24) е уредено осигуряването на механизъм за подкрепа от страна на ЕПФ и държавите членки извън еврозоната, които участват в банковия съюз. Предоставянето на кредитни линии и гаранции за ЕСП би било изцяло нова функция за ЕПФ в сравнение със сегашните цели и задачи на ЕМС. Съвкупният размер на непогасените поети задължения за механизма за подкрепа за ЕПФ не може да надвишава 60 милиарда евро. Този максимален размер може да бъде увеличен. В съгласие с държавите членки извън еврозоната, които участват в банковия съюз, съветът на управителите следва да приеме

финансовите условия за тази подкрепа за ЕСП. За да осигури бързо необходимите средства, управляващият директор има правото да вземе решение за усвояване на средства по кредитната линия или предоставяне на гаранции за задълженията на ЕСП. Когато искането за подкрепа е свързано със схема за реструктуриране, ЕСП може да поиска такава подкрепа преди приемането на схемата за реструктуриране.

Част VI от Устава на ЕПФ в приложението към предложения регламент (членове 25 – 28) се отнася до финансовото управление на ЕПФ. Тези разпоредби отразяват разпоредбите на Договора за ЕМС.

Част VII от Устава на ЕПФ в приложението към предложения регламент (членове 29 – 35) съдържа финансовите разпоредби за ЕПФ. Тези разпоредби отразяват разпоредбите на Договора за ЕМС и вътрешния правилник на ЕМС. Те се отнасят до бюджета на ЕПФ и съставянето му, годишните счетоводни отчети, финансовите отчети и годишния доклад, вътрешния и външния одит и ролята на съвета на одиторите.

Част VIII от Устава на ЕПФ в приложението към предложения регламент (членове 36 – 41) съдържа редица разпоредби за местонахождението на ЕПФ и възможността за сключване на споразумение за седалището. Освен това ЕПФ ще се ползва от привилегиите и имунитетите, предвидени в Протокол № 7. Сегашният режим за привилегиите и имунитетите, предвиден в Договора за ЕМС, не може да бъде запазен поради правни съображения. В част VIII се определят и разпоредбите за служителите, приложими за персонала на ЕПФ. Следва да бъдат включени разпоредби за поверителността и обмена на информация. Такива разпоредби, макар и от различно естество, се съдържат и във вътрешния правилник на ЕМС.

Част IX от Устава на ЕПФ в приложението към предложения регламент (членове 42 – 44) съдържа преходната разпоредба за плащането на дела от акционерния капитал от страна на новите членове на ЕПФ. Тази разпоредба отразява предвиденото за членовете на ЕМС в Договора за ЕМС, с тази разлика, че разпоредбата в предложения регламент се прилага само за новите членове на ЕПФ, които биха се присъединили към него след приемането на еврото в бъдеще. Разпоредбата за временната корекция на схемата за разпределението на дяловете, предвидена в Договора за ЕМС, ще остане непроменена в контекста на ЕПФ.

Част X от Устава на ЕПФ в приложението към предложения регламент (членове 45 – 47) съдържа разпоредби за прозрачността. Включени са и разпоредби за мерките за борба с измамите, достъпа до документи и езиковите изисквания.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА

за учредяване на Европейския паричен фонд

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 352 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взе предвид становището на Европейската централна банка²²,

като взе предвид одобрението на Европейския парламент,

в съответствие със специална законодателна процедура,

като има предвид, че:

- (1) Безпрецедентната финансово-икономическа криза, която засегна света и Съюза от 2007 г. насам, създаде значима заплахата за финансовата стабилност и се отрази неблагоприятно върху икономическия растеж, довеждайки до голямо повишение на бюджетните дефицити и дълговете на редица държави членки, а това от своя страна принуди тези държави членки да търсят финансова помощ в рамките на Съюза и извън него.
- (2) Кризата показва, че Съюзът не разполага с достатъчно силни инструменти, за да предприема бързи и решителни действия в отговор на предизвикателствата пред финансовата си стабилност. Тези инструменти са много важни за стабилността на еврозоната, нейните държави членки, техните граждани и другите стопански субекти и са от първостепенно значение за повишаването на доверието в единната парична единица.
- (3) В отговор на извънредното положение, при което се наблюдава значително влошаване на условията на набиране на заемни средства за държавите членки, надхвърлящо очакваното въз основа на главните икономически принципи и създадо заплахата за финансовата стабилност на Съюза, бяха приети редица мерки, някои от тях извън правната уредба на Съюза.
- (4) Първо, през 2010 г. бе създаден Европейски механизъм за финансово стабилизиране (ЕМФС), посредством който Съюзът може да отпуска финансова помощ на държавите членки. Чрез този механизъм Съюзът получи възможност да действа съгласувано, бързо и активно при големи затруднения в дадена държава членка, но той е с ограничен финансов капацитет, а е съществуването му е временно.

²² ОВ С , , стр. .

- (5) Второ, през 2010 г. държавите членки, чиято парична единица е еврото, създадоха помежду си Европейския инструмент за финансова стабилност (EFSF), чието действие също е ограничено във времето. EFSF е отпуснал финансова помощ на Ирландия, Португалия и Гърция. Помощта бе финансирана от EFSF чрез издаване на облигации и други дългови инструменти на капиталовите пазари. EFSF вече не отпуска финансова помощ, тъй като тази задача сега се изпълнява само от Европейския механизъм за стабилност (ЕМС).
- (6) Трето, на 17 декември 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие за необходимостта държавите членки, чиято парична единица е еврото, да създадат постоянен механизъм за стабилност, който да замени EFSF при предоставянето на евентуална нова финансова подкрепа.
- (7) ЕМС бе създаден като международна финансова институция по силата на Договора за създаване на Европейски механизъм за стабилност от 2 февруари 2012 г., сключен извън правната уредба на Съюза. ЕМС пое задачата на EFSF да отпуска финансова помощ на държавите членки, чиято парична единица е еврото, и влезе в действие през октомври 2012 г.
- (8) През годините ЕМС е оказвал решителна помощ за запазването на финансовата стабилност на еврозоната чрез предоставяне на допълнителна финансова подкрепа за държавите членки от еврозоната, изпитващи затруднения. Преобразуването му в Европейски паричен фонд (ЕПФ) ще доведе до допълнително подсилване на институционалната му основа. Това ще спомогне за създаване на нови полезни взаимодействия в рамките на правната уредба на ЕС, по-конкретно от гледна точка на прозрачността, ефикасното използване на финансовите ресурси на ЕС и контрол на законосъобразността, като по този начин ще се осигури по-добра подкрепа за държавите членки. То ще спомогне и за по-нататъшно подобряване на сътрудничеството с Комисията и отчетността пред Европейския парламент. Това ще се извърши, без да се засяга начинът, по който националните правителства се отчитат пред националните парламенти, а поетите от ЕМС задължения ще бъдат запазени.
- (9) Въвеждането на ЕМС в правната уредба на Съюза чрез учредяването на ЕПФ допринася също за повишаването на прозрачността и отчетността в икономическия и паричен съюз (ИПС). В разгара на кризата бяха взети амбициозни решения за държавите членки, чиято парична единица е еврото, и гражданите им. Централната роля, която ЕМС изигра за осигуряването на финансова стабилност при спазване на строги условия, оправдава въвеждането му в правната уредба на Съюза, така щото да се осигури засилен диалог, взаимно доверие и демократична отчетност и легитимност в процеса на вземане на решения в Съюза. Ето защо ЕПФ следва да се отчита пред Европейския парламент и Съвета.
- (10) За да се засили демократичният контрол от страна на Европейския парламент, ЕПФ следва да представя ежегоден доклад за изпълнението на задачите си. Парламентът следва да може да задава устни и писмени въпроси и да устройва прослушвания. Като се има предвид чувствителното естество на дейностите на ЕПФ и въздействието им върху финансовите пазари, Парламентът следва да има възможност да устройва поверителни устни обсъждания с управляващия директор на ЕПФ относно напредъка при предоставянето или използването на подкрепа за финансовата стабилност на член на ЕПФ, както и по отношение на

предоставянето на финансова подкрепа на Единния съвет за реструктуриране (ЕСП).

- (11) От съображения за прозрачност и демократичен контрол националните парламенти следва да имат правото да получават информацията относно дейностите на ЕПФ, както и да водят разговори с неговите представители. Националният парламент на всеки член на ЕПФ следва да може да покани управляващия директор да участва в обсъждане на напредъка при изпълнението на операцията за подкрепа за финансовата стабилност с оглед на въздействието на такава мярка върху съответния член на ЕПФ. Този обмен на мнения би могъл да спомогне за по-добро разбиране между ЕПФ и съответния му член.
- (12) В ДЕС и ДФЕС не са предвидени необходимите правомощия – под формата на конкретно правно основание – за учредяване на постоянен орган на Съюза, който да отговаря за предоставянето на финансова подкрепа с цел осигуряване на финансовата стабилност на еврозоната и държавите членки, чиято парична единица не е еврото, но които участват в банковия съюз.
- (13) При липсата на конкретно правно основание Съветът, с одобрението на Европейския парламент, има право да учреди ЕПФ като мярка, която е необходима за постигане на една от целите, определени в Договорите, по смисъла на член 352 от ДФЕС.
- (14) Като се имат предвид силните взаимовръзки между държавите членки, чиято парична единица е еврото, значителните рискове пред финансовата им стабилност може да застрашат финансовата стабилност на еврозоната като цяло. Затова ЕПФ следва да предоставя подкрепа за финансовата стабилност на държавите членки, чиято парична единица е еврото, когато това е необходимо за запазване на финансовата стабилност на еврозоната или нейните държави членки.
- (15) Ето защо е нужно Съюзът да предприеме действия за постигане на целите за създаване на икономически и паричен съюз (ИПС), чиято парична единица е еврото, съгласно член 3, параграф 4 от ДЕС и за осигуряване на устойчиво развитие на Европа въз основа на уравновесен икономически растеж и ценова стабилност, както и за постигане на социална пазарна икономика с висока конкурентоспособност, насочена към пълна заетост и социален напредък съгласно член 3, параграф 3 от ДЕС. По-конкретно, поддържането на финансовата стабилност на еврозоната, на държавите членки, чиято парична единица е еврото, и на държавите членки, чиято парична единица не е еврото, но които участват в банковия съюз, има за цел постигането на по-задълбочен, по-справедлив и по-устойчив икономически и паричен съюз.
- (16) Тъй като целите на настоящия регламент не може да бъдат постигнати в достатъчна степен чрез самостоятелни действия на държавите членки, а поради мащаба на действията може да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарността по член 5 от ДЕС.
- (17) ЕПФ следва да бъде учреден съгласно правото на Съюза като орган на Съюза, представляващ юридическо лице.
- (18) Материята във връзка с ЕПФ следва да бъде уредена от настоящия регламент и Устава на ЕПФ, който е неразделна част от него. В Устава на ЕПФ следва да се съдържат относимите разпоредби за правния статут, членството, целите и

задачите на ЕПФ, организацията му и вземането на вътрешни решения, заемния капацитет и капитала му, разпоредбите за предоставяне на подкрепа за стабилността на държавите членки, чиято парична единица е еврото, и подкрепа за ЕСП, разпоредбите за финансирането и финансовото му управление, преходните разпоредби за внасянето на началния капитал от страна на новите членове и разпоредбите за временната корекция на схемата за разпределението на дяловете, както и редица общи разпоредби.

- (19) За да се осигури непрекъснатост на дейностите и да се обезпечи необходимата правна сигурност, ЕПФ следва да замени ЕМС като негов правопреемник, придобивайки всички негови права и задължения.
- (20) Замяната на ЕМС с правопреемника му ЕПФ не води до създаване на нови финансови задължения за държавите членки, чиято парична единица е еврото, по отношение на дела им в акционерния капитал на ЕПФ, който те вече са записали.
- (21) Като се има предвид правната същност на ЕМС като международна финансова институция, учредена по силата на международно споразумение между държавите членки, чиято парична единица е еврото, съветът на управителите, в ролята си на най-висш ръководен орган на ЕМС, представляващ договарящите се страни по Договора за ЕМС, дава предварително одобрение за това правопреемство и прехвърлянето на записания капитал. Предаването на правата и задълженията в рамките на правопреемството следва да бъде приключено на по-късната от следните две дати – дата на влизането на настоящия регламент в сила или датата на одобрението от ЕМС.
- (22) Всички държави членки, чиято парична единица е еврото и които са договарящи се страни по Договора за ЕМС, следва да бъдат членове на ЕПФ към момента на влизане на настоящия регламент в сила. Като последица от приемането на еврото всяка държава членка следва да стане член на ЕПФ с пълни права и задължения, съответстващи на тези на действащите членове на ЕПФ.
- (23) Правата на новите членове на ЕПФ по настоящия регламент, в т.ч. правата на глас, следва да зависят от записването на дела им в акционерния капитал.
- (24) Следва да бъдат предвидени преходни разпоредби, подобни на включените в Договора за ЕМС, по отношение на новите членове на ЕПФ, които приемат еврото след влизането на настоящия регламент в сила. Следва да има възможност тези членове да платят дела си от капитала на ЕПФ на вноски. Новите членове на ЕПФ, чийто БВП на глава от населението е под 75 на сто от БВП на ЕС на глава от населението за годината, предхождаща присъединяването към ЕПФ, следва да се ползват от временна корекция на схемата за разпределението на дяловете за внасянето на капитала на ЕПФ. В такъв случай временната корекция следва да се прилага за срок от дванадесет години.
- (25) Предоставянето на подкрепа за стабилността от ЕПФ следва да се извършва при строги условия за политиката. Тези условия следва да бъдат съобразени с избрания инструмент за финансова помощ.
- (26) Условията за политиката, с които се обвързва механизмът за финансова помощ, следва да бъдат определени в меморандум за разбирателство (МР) и да са напълно съгласувани с мерките за координация на икономическите политики, приети на основание на ДФЕС. За преговорите по МР следва да се извърши

оценка на социалното въздействие, която да послужи и като основа за последващите действия и проследяването на изпълнението му.

- (27) Единният надзорен механизъм (ЕНМ) – по силата на Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета²³, и Единният механизъм за реструктуриране (ЕМР) – по силата на Регламент (ЕС) № 806/2014 на Европейския парламент и на Съвета²⁴, бяха създадени като мярка за противодействие на кризата и като стъпка напред към банковия съюз; в обхвата им се включват държавите членки, чиято парична единица е еврото, и държавите членки, чиято парична единица не е еврото, но са избрали да участват в ЕНМ (наричани по-нататък „участващите държави членки“) по силата на член 7 от Регламент (ЕС) № 1024/2013, поради което спрямо тях се прилагат надзорните правомощия на ЕЦБ и правомощията за реструктуриране на ЕСП по отношение на кредитните им институции.
- (28) Чрез действията за надзорен контрол и реструктуриране на съюзно равнище се подкрепя създаването на банков съюз. Ето защо ЕПФ следва да предоставя финансова подкрепа на ЕСП – централния орган за реструктуриране, създаден с Регламент (ЕС) № 806/2014, чрез кредитни линии или гаранции за задачите, които ЕСП изпълнява или ще изпълнява по отношение на кредитните институции в рамките на банковия съюз.
- (29) Като част от процеса по създаване на ЕНМ бе учреден Единният фонд за реструктуриране (ЕФР). Той се финансира от вноски от банките, събирани на национално равнище и групирани на съюзно равнище. Съгласно член 74 от Регламент (ЕС) № 806/2014 ЕСП може да договаря за ЕФР публични финансови механизми за допълнителни финансови средства, които да бъдат използвани когато предварителните и последващите вноски не са достатъчни за посрещане на задълженията на Фонда.
- (30) ЕПФ следва да има достатъчно финансови средства, за да изпълнява задачите си ефективно. Предвид на ограничените собствени ресурси на Съюза членовете на ЕПФ следва да осигурят необходимите средства в замяна на правата, предвидени в настоящия регламент. Това следва да бъде отразено в подходящи разпоредби за управлението и за гласуването, чрез които на членовете се осигуряват достатъчно възможности за надзор върху използването на предоставените от тях средства.
- (31) С оглед на особената финансова структура на ЕПФ правата на глас на всеки член на ЕПФ следва да отразяват дела на финансовите му вноски в ЕПФ. Затова вземането на решения в рамките на управителните органи на ЕПФ следва да се извършва по такива разпоредби за гласуването, които са съставени въз основа на вече съществуващите в Договора за ЕМС, така щото да се осигури възможно най-голяма приемственост със съществуващата практика на гласуване.
- (32) Доколкото държавите членки, чиято парична единица не е еврото, участват в банковия съюз, техни представители следва да участват в заседанията на съвета

²³ Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета от 15 октомври 2013 г. за възлагане на Европейската централна банка на конкретни задачи относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции (ОВ L 287, 29.10.2013 г., стр. 63).

²⁴ Регламент (ЕС) № 806/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 юли 2014 г. за установяването на еднообразни правила и еднообразна процедура за реструктурирането на кредитни институции и някои инвестиционни посредници в рамките на Единния механизъм за реструктуриране и Единния фонд за реструктуриране на банки, и за изменение на Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 225, 30.7.2014 г., стр. 1).

на управителите за всякакви обсъждания във връзка с използването на кредитни линии или гаранции за подкрепа на ЕСП.

- (33) Съветът на управителите и съветът на директорите следва да могат да създават постоянни и временни комитети или спомагателни органи, които според тях са необходими или подходящи, за да съветват или подпомагат по друг начин тях или управляващия директор при изпълнението на съответните им задължения. Правилата за техните задачи, състав и работа следва да бъдат определяни вътрешно. Тези комитети или спомагателни органи следва да нямат никакви правомощия за вземане на решения.
- (34) Според установената съдебна практика решенията, които се вземат в рамките на ЕПФ и които са от областта на икономическата политика и се отличават с висока степен на оперативна самостоятелност, може да бъдат вземани само с одобрението и под отговорността на институциите на Съюза. В съответствие с правомощията за координация на икономическите политики на държавите членки, предвидени в Договорите и в други актове на вторичното законодателство на Съюза, правомощието да одобрява такива решения по силата на член 291 от ДФЕС следва да бъде поверено на Съвета.
- (35) Що се отнася до инструментите за предоставяне на подкрепа за стабилността на членовете на ЕПФ, настоящият регламент се приема по силата на член 352 от ДФЕС като необходима мярка, която допълва правомощията, предвидени в разпоредбите от Договора, отнасящи се до държавите членки, чиято парична единица е еврото (членове 136 – 138 от ДФЕС). Съгласно тези разпоредби по отношение на мерките на Съвета участие в гласуването вземат само представителите на държавите членки, чиято парична единица е еврото. По отношение на тези инструменти настоящият регламент се отнася изключително до използването на ресурсите, предоставени от държавите членки, чиято парична единица е еврото, само в полза на тези държави членки, с цел осигуряване на стабилността в еврозоната. Поради това за решенията на Съвета за одобряване на актовете, посочени в предходното съображение, правата на глас на държавите членки извън еврозоната следва да бъдат спрени и в гласуването да участват само представителите в Съвета на държавите членки, чиято парична единица е еврото.
- (36) Следва да се предвиди извънредна процедура, по която Съветът да одобрява или да възразява срещу решенията на управителните органи на ЕПФ, когато се налага спешно предоставяне на подкрепа за финансовата стабилност на членовете на ЕПФ. В такъв случай председателят на съвета на управителите следва да може да поиска от Съвета да одобри или да възрази срещу дадено решение в срок от 24 часа от предаването на решението. Извънредната процедура би могла да бъде използвана за одобряване на финансовите условия и споразуменията за механизма за финансовата помощ за подкрепата за ЕСП чрез кредитни линии или гаранции от ЕПФ.
- (37) Съветът на управителите следва да има правото да приема правилник за дейността, с който се уреждат практическите аспекти на дейността на ЕПФ. Този правилник за дейността следва да замени вътрешния правилник на ЕМС и правилника за дейността на съвета на управителите и съвета на директорите.
- (38) Заемният капацитет на ЕПФ следва да бъде не по-малък от 500 милиарда евро. Този размер отразява сегашния заеман капацитет на ЕМС. Съветът на управителите следва да има право да увеличава заемния капацитет на ЕПФ, ако

смята, че тази промяна е подходяща за осигуряването на възможност за постигането на целите му и изпълнението на съответните задачи. Тъй като такова решение има значително финансово въздействие върху членовете на ЕПФ, то следва да бъде вземано от съвета на управителите с единодушие. В извънредни случаи с надлежна обосновка съветът на управителите може временно да намали заемния капацитет, ако това е необходимо за осигуряване на способността на ЕПФ да изпълнява функциите си.

- (39) Началният акционерен капитал на ЕПФ следва да отразява акционерния капитал на ЕМС. Държавите членки, чиято парична единица е еврото, следва да бъдат единствените, които записват акционерния капитал на ЕПФ, който следва да бъде в размер на 704,7987 милиарда евро, разделен на акции с еднаква стойност. Отговорността на всеки член на ЕПФ следва да бъде ограничена до неговия дял от акционерния капитал. Членовете на ЕПФ следва да не бъдат отговорни за задълженията му. Разходите и загубите на ЕПФ следва да не се покриват за сметка на бюджета на ЕС.
- (40) Съветът на управителите следва да има право да увеличава началния акционерен капитал на ЕПФ, ако смята, че това увеличение е подходящо за осигуряването на възможност за постигането на целите и изпълнението на задачите му. Данните за получените в резултат на това капитал и акции, разпределени между членовете на ЕПФ, следва да бъдат публикувани в Официален вестник на Европейския съюз.
- (41) По подобие на ЕМС, ЕПФ следва да предоставя подкрепа за стабилността на членовете си, когато техният редовен достъп до пазарно финансиране е затруднен или има риск да бъде затруднен.
- (42) ЕПФ следва да участва в договарянето и подписването на МР с оглед на значимостта на условията, с които е обвързана финансовата помощ, за да допринесе за осигуряването на погасяването на финансовата помощ, получена от ЕПФ.
- (43) Различните финансови инструменти, които сега са на разположение на ЕМС, следва да бъдат предоставени и на ЕПФ, включително възможността за отпускане на предпазна финансова помощ, финансова помощ за рекапитализация на кредитните институции в член на ЕПФ, пряка рекапитализация на кредитните институции в член на ЕПФ, отпускане на заеми и купуване на облигации на член на ЕПФ на първичния и вторичния пазар.
- (44) Целта на подкрепата за финансовата стабилност под формата на предпазна финансова помощ е да се подпомага разумната политика и да се предотвратяват кризисните положения, като на членовете на ЕПФ се осигурява възможност за достъп до помощ от ЕПФ, преди да са изпитали големи затруднения при набирането на средства на капиталовите пазари. Предпазната финансова помощ е предназначена за подпомагане на членовете на ЕПФ, чиито икономически условия все още са достатъчно стабилни, за да се запази постоянният им достъп до пазарно финансиране, чрез повишаване на кредитоспособността им от гледна точка на макроикономическите им показатели, при същевременно осигуряване на предпазен буфер.
- (45) Финансовата помощ за членовете на ЕПФ под формата на заем за рекапитализация на ползващите се кредитни институции следва да бъде отпускана в случаите, когато финансовото или икономическото затруднение е

свързано с финансовия сектор и няма пряка връзка с фискалната или структурната политика. Затова финансова помощ за рекапитализация на финансовите институции следва да се отпуска на член на ЕПФ извън рамките на програма за макроикономически корекции.

- (46) Инструментът за пряка рекапитализация на кредитните институции е предназначен за запазване на финансовата стабилност на еврозоната като цяло и на нейните държави членки; той се използва в особените случаи, когато даден член на ЕПФ изпитва големи затруднения във финансовия си сектор, които не може да бъдат преодолен без значително застрашаване на фискалната устойчивост поради висок риск от разпространение на затрудненията от финансовия сектор към държавата. Използването на този инструмент би могло да се обмисли и когато другите възможни действия биха застрашили постоянния достъп до пазара на даден член на ЕПФ. Когато не е възможно използването на инструмента за отпускане на заем от ЕПФ за рекапитализация на финансовите институции, тази финансова помощ е предназначена да спомогне за отстраняването на риска от разпространение на затрудненията от финансовия сектор към държавата чрез възможността за пряка рекапитализация на институциите, като по този начин се намаляват рисковете от навлизане в порочния кръг между нестабилен финансов сектор и понижаване на кредитоспособността на държавата.
- (47) Следва да се предвиди подкрепа за финансовата стабилност под формата на заеми, за да се помогне на членовете на ЕПФ, които имат значителни потребности от финансиране, но до голяма степен са загубили достъпа си до пазарно финансиране или защото не могат да намерят заемодатели, или защото заемодателите им предлагат финансиране само при свръхвисоки разходи, които биха могли да се отразят неблагоприятно върху устойчивостта на публичните финанси.
- (48) По подобие на заемите от ЕМС, бъдещите заеми от ЕПФ и непогасените заеми от ЕМС следва да имат статут на заеми от привилегирован кредитор, като тези от Международния валутен фонд (МВФ). Въпреки това заемите от ЕПФ следва да бъдат на второ място в реда на вземанията след заемите от МВФ. Този статут следва да влезе в сила от датата на влизане на настоящия регламент в сила.
- (49) За да могат членовете на ЕПФ да запазят или възстановят достъпа си до пазара, ЕПФ следва да може да купува на първичния пазар облигации или други дългови ценни книжа, издадени от членовете на ЕПФ, чрез механизма за подкрепа чрез намеса на първичния пазар, като допълнение към редовните заеми по програма за макроикономически корекции или към усвояването на средства чрез инструмента за предпазна финансова помощ.
- (50) ЕПФ следва да може да купува облигациите на членовете си на вторичния пазар. Механизмът за подкрепа чрез намеса на вторичния пазар следва да бъде използван за подкрепяне на безпрепятствената работа на пазарите на държавни дългови инструменти на членовете на ЕПФ при извънредни обстоятелства, когато липсата на ликвидност на пазара застрашава финансовата стабилност и има риск от повишение на лихвените проценти по държавните дългови инструменти до равнище на непоносимост и от възникване на затруднения за рефинансирането за банковата система на съответния член на ЕПФ. Чрез намесата на ЕПФ на вторичния пазар следва да се обезпечи поддържане на пазара, което би осигурило известна ликвидност на дълговия пазар и би

насърчило инвеститорите да продължат участието си във финансирането на членовете на ЕПФ.

- (51) Държавите членки, чиято парична единица е еврото, следва да подкрепят равностойния кредиторски статут на ЕПФ и на другите държави членки, които заемат двустранно средства съгласувано с ЕПФ.
- (52) Настоящият регламент следва да не засяга задължението, поето между договарящите се страни по Договора за създаване на ЕМС по член 12, параграф 3 от посочения договор, съгласно което във всички нови държавни ценни книжа на държавите от еврозоната със срочност над една година следва да се включват клаузи за колективни действия, за да се гарантира, че правното им въздействие е еднакво.
- (53) Подкрепа за ЕСП чрез кредитни линии или гаранции следва да се предоставя, когато сумите, събрани по реда на член 70 от Регламент (ЕС) № 806/2014, не са достатъчни за покриване на загубите, разходите или другите разноси, възникнали поради използването на ЕФП във връзка с действията за реструктуриране, а извънредните последващи вноски по член 71 от посочения регламент не са непосредствено разполагаеми.
- (54) За да се осигури подходящо равностойно третиране в рамките на банковия съюз, участващите държави членки, чиято парична единица не е еврото, следва успоредно с ЕПФ да предлагат на ЕСП кредитни линии или гаранции при равностойни условия спрямо предлаганите от ЕПФ.
- (55) Другите държави членки, чиято парична единица не е еврото, следва да предвидят кредитни линии или гаранции, когато уведомяват другите държави членки, Комисията, Европейската централна банка (ЕЦБ) и Европейския банков орган (ЕБО) за искането си да установят тясно сътрудничество с ЕЦБ във връзка с изпълнението на задачите, които са ѝ поверени по силата на Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета, при условие че решението на ЕЦБ се приеме.
- (56) От 1 януари 2024 г. ресурсите на ЕФП ще станат изцяло обект на взаимно използване. В Регламент (ЕС) № 806/2014 се предвижда от тази дата банките във всички участващи в банковия съюз държави членки да правят вноски в ЕФП, както и извънредни последващи вноски за изплащане на заемите от трети страни, изчислявани по определена схема въз основа на размера и рисковия им профил. Тъй като подкрепата за ЕСП е предназначена за допълване на ресурсите на ЕФП, схемата, която се прилага на равнището на държавите членки, чиято парична единица не е еврото, но участват в банковия съюз, и на ЕПФ, следва да бъде основата за определяне на съответния им дял в предоставяната подкрепа.
- (57) Съветът на управителите следва да приеме приложимите финансови условия за механизма за подкрепа от страна на ЕПФ. С цел да се осигури подходящото им участие, ЕПФ и държавите членки, чиято парична единица не е еврото, следва да се споразумеят за финансовите условия за кредитните линии и гаранции, които ще бъдат предоставяни на ЕСП, както и общия приложим максимален размер, който следва да бъде променен пропорционално при присъединяването на държава членка, чиято парична единица не е еврото, към банковия съюз.
- (58) Управляващия директор следва да има правомощието да вземе решение – в срок от 12 часа от получаването на искането на ЕСП – за усвояването на средства по кредитната линия или предоставянето на гаранции за задълженията на ЕСП.

- (59) За да се осигури непосредствен достъп до допълнителни финансови средства за ЕСП, той следва да може да подава искане за подкрепа преди приемането на конкретна схема за реструктуриране. Това следва да се извършва при консултация с Комисията съгласно процедурата по член 18 от Регламент (ЕС) № 806/2014. За решенията във връзка със схеми за реструктуриране решението на управляващия директор следва да поражда действие само след влизането в сила на схема за реструктуриране по реда на член 18 от посочения регламент. Времето, необходимо за последователно подаване на искането и вземане на решението, следва да не засяга съществуващия срок за процедурата за реструктуриране по член 18 от Регламент (ЕС) № 806/2014.
- (60) Решението на управляващия директор за плащане на средства или предоставяне на гаранции следва да зависи само от това дали ЕСП извършва дейностите си в съответствие с Регламент (ЕС) № 806/2014, в т.ч. в съответствие с приложимите разпоредби за споделянето на загубите. Следва да не се прилагат никакви други условия.
- (61) За да се гарантира, че ЕПФ запазва напълно способността си да предоставя финансова подкрепа на членовете си при нужда, максималният размер на разполагаемите средства за подкрепа за ЕСП следва да бъде ограничен до 60 милиарда евро. Въпреки това ЕПФ следва да може да реагира гъвкаво при непредвидени потребности от финансиране, възникващи вследствие на операции по реструктуриране. Затова съветът на управителите следва да има правомощието да повишава този максимален размер в съответствие с потребностите.
- (62) Всяка финансова подкрепа, предоставена от ЕПФ на ЕСП, и всяка финансова подкрепа, предоставяна от участващите държави членки, чиято парична единица не е еврото, следва да бъде изплатена изцяло от собствените ресурси на ЕСП, в т.ч. от вноските на предприятията от отрасъла.
- (63) Следва да бъдат установени целесъобразни разпоредби за бюджета на ЕПФ и вътрешния и външния одит на счетоводната му отчетност. Финансовите отчети и счетоводната отчетност на ЕПФ следва да бъдат одитирани и заверявани от независими външни одитори предвид факта, че ЕПФ е участник на финансовите пазари. Освен това следва да има независим съвет на одиторите, чиито задачи ще бъдат да проверява и одитира счетоводната отчетност на ЕПФ и да осигурява спазване на изискванията, успешно изпълнение и правилно управление на риска от страна на ЕПФ. Той следва също така да следи и преглежда процедурите за външен и вътрешен одит на ЕПФ.
- (64) Правомощията на независимите външни одитори и съвета на одиторите не засягат правомощията на Европейската сметна палата по член 287 от ДФЕС.
- (65) По отношение на ЕПФ следва да се прилага Протокол № 7 за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз, приложен към ДЕС и ДФЕС. Председателят на съвета на управителите и особено управителите, заместник-управителите, директорите и заместник-директорите, като представители на членовете на ЕПФ, следва да се ползват от привилегиите и имунитетите, предоставени по силата на член 10 от посочения протокол.
- (66) За да се осигури възможност на ЕПФ да изпълнява задачите, които сега се изпълняват от ЕМС, както и новите си задачи, следва да бъдат установени преходни разпоредби, по-конкретно по отношение на управляващия директор,

изпълнителния съвет и служителите, които понастоящем са наети по договор в ЕМС. Тези разпоредби следва да се отнасят и до гражданите на трети държави, които понастоящем са наети от ЕМС. Действащите договорни разпоредби следва да продължат да се прилагат по отношение на служителите, наети от ЕМС преди влизането на настоящия регламент в сила. По отношение на служителите, които започват работа в ЕПФ след влизането на настоящия регламент в сила, следва да се прилагат Правилникът за длъжностните лица на Европейския съюз и Условието за работа на другите служители на Съюза, както и разпоредбите за прилагането им.

- (67) С оглед опазване на поверителността на работата на ЕПФ, за членовете на управителните му органи и за служителите му, включително служителите, изпратени на обменни начала или командировани от членовете на ЕПФ за изпълнението на задачите му, следва да се прилагат изискванията за опазване на професионалната тайна, дори след приключване на изпълнението на задълженията им. Във връзка с това следва да се установи етичен правилник.
- (68) Задължението за опазване на поверителността следва да се прилага и по отношение на наблюдателите, които биват канени на заседанията на съвета на управителите, и участниците в такива заседания на участващите държави членки, чиято парична единица не е еврото. За да може ЕПФ да изпълнява възложените му с настоящия регламент задачи, той следва да бъде оправомощен при определени условия да обменя информация с членовете си, с другите органи и организации Съюза, както и с определени национални органи.
- (69) За постигането на целите си ЕПФ следва да си сътрудничи с институциите на Съюза и с другите му органи, служби или агенции, както и с трети държави, които отпускат финансова помощ на член на ЕПФ. ЕПФ следва също така да има правото да си сътрудничи с международни организации или субекти, които имат специални отговорности в областите, свързани с дейностите на ЕПФ. Тук наред с другите се включват МВФ и централните банки.
- (70) По отношение на ЕПФ следва да се прилагат разпоредбите на Съюза за публичния достъп до документи. Когато преценява основанията за отказ на достъп до даден документ, предвидени в член 4 от Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета²⁵, ЕПФ следва надлежно да отчита необходимостта от опазване на поверителността на работата на съвета на управителите, съвета на дикторите, съответните им комитети, изпълнителния съвет или съвета на одиторите, вътрешните финанси на ЕПФ и стабилността на финансовата система на еврозоната, на член на ЕПФ или на участваща държава членка съгласно определението по член 2 от Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета, както и международните, финансовите, паричните или икономическите отношения.
- (71) В бъдеще на ЕПФ би могло да бъдат поверени и нови финансови инструменти, например за да подкрепя инициативи за действия, свързани със създаването на функция за стабилизация. Функцията за стабилизация е предназначена да смекчава ефектите на големите несиметрични сътресения. За тази цел звеното би задействало бързо антицикличните ресурси по автоматичен начин, ако са изпълнени предварително определените критерии за допустимост. ЕПФ би

²⁵ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43).

могъл да подкрепи създаването на такова звено, като организира и осигури необходимото пазарно финансиране, свързано със задействането на това звено.

- (72) Една от възможните форми на тази подкрепа от ЕПФ за функцията за стабилизация би била при задействането ѝ ЕПФ да отпуска заеми на ползващия се член. ЕПФ би могъл да отпуска заемите си без условия, докато задействането на функцията за стабилизация би било обвързано с изискването за изпълнение на предварително определени критерии за допустимост,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ЧАСТ I ЕВРОПЕЙСКИ ПАРИЧЕН ФОНД

Член 1

Учредяване

1. С настоящия регламент се учредява Европейският паричен фонд (ЕПФ).
2. Уставът на ЕПФ се съдържа в приложението към настоящия регламент и е неразделна част от него.

Член 2

Правоприемство и замяна на Европейския механизъм за стабилност

1. ЕПФ е правоприемник на Европейския механизъм за стабилност (ЕМС) и го заменя, като получава правното му положение с всички негови права и задължения. Този процес приключва на по-късната от следните две дати – дата на влизането на настоящия регламент в сила или датата на одобрението от ЕМС.
2. Всички съществуващи назначения на служители и мандати в ЕМС се запазват в рамките на ЕПФ за оставащия им срок.

ЧАСТ II РОЛЯ НА СЪВЕТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И ОТЧЕТНОСТ

Дял I

Роля на Съвета на Европейския съюз

Член 3

Роля на Съвета на Европейския съюз

1. Решенията, взети от съвета на управителите по член 8, параграф 6, член 9, параграф 1, член 10, член 11, параграф 4, член 11, параграф 5, член 11, параграф 6, член 13, параграф 2, член 13, параграф 4, член 14, параграф 1, член 14, параграф 2, член 15, параграф 1, член 15, параграф 2, член 19, параграф 1, член 19, параграф 4, член 16, параграф 1, член 16, параграф 2, член 17, параграф 1, член 17, параграф 2, член 18, параграф 1, член 18, параграф 3, член 22, параграф 4, член 22, параграф 5 и член 23, параграф 1 от Устава на ЕПФ, решенията, взети от съвета на управителите по отношение на споразуменията за

механизмите за финансова помощ по член 13, параграф 3 от Устава на ЕПФ, и решенията, взети от съвета на директорите по член 9, параграф 2, член 14, параграф 4, член 15, параграф 4, член 19, параграф 5, член 16, параграф 4, член 17, параграф 4, член 18, параграф 5 и член 23, параграф 3 от Устава на ЕПФ, се предават на Съвета на Европейския съюз веднага след приемането им, заедно с мотивите. Те могат да влязат в сила само ако бъдат одобрени от Съвета на Европейския съюз.

2. Когато поради обстоятелствата се налага спешно да бъде предоставена помощ за стабилността на член на ЕПФ по реда на член 16, решенията може да бъдат вземани по извънредна процедура. В този случай решението, взето от съвета на управителите или съвета на директорите, се предава на Съвета на Европейския съюз веднага след приемането му, заедно с мотивите. По искане на председателя на съвета на управителите Съветът на Европейския съюз разглежда решението в срок от 24 часа от предаването му. Съветът на Европейския съюз може да възрази срещу решението. В случай на възражение Съветът на Европейския съюз може сам да приеме друго решение по въпроса или да върне въпроса до съвета на управителите за ново решение.

Извънредната процедура може да се използва от съвета на управителите и за вземане на решението по член 22, параграфи 4 и 5 и член 23, параграф 1.

3. Съветът на Европейския съюз представя мотивите си за упражняване на правомощията си по параграф 1, когато не одобрява решение, или за упражняване на правомощията си по параграф 2, когато възразява срещу решение. Всяко ново решение на съвета на управителите или съвета на директорите трябва да бъде съобразено с мотивите на Съвета на Европейския съюз.

4. Когато Съветът на Европейския съюз действа съгласно параграф 1 или 2 и с изключение на решенията, вземани по членове 22 и 23 от Устава, правата на глас на членовете му, представляващи държавите членки, чиято парична единица не е еврото, се спират. Квалифицираното мнозинство се определя в съответствие с член 238, параграф 3 от ДФЕС. Председателят на съвета на управителите може да присъства на заседанията на Съвета на Европейския съюз.

Член 4

Публикуване

Решенията, взети от съвета на управителите и одобрени от Съвета на Европейския съюз по член 3, параграф 1, се публикуват в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Дял II

Отчетност

Член 5

Отчетност пред Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз

1. ЕПФ се отчита пред Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз за изпълнението на задачите си.

2. ЕПФ ежегодно предава на Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Комисията доклад за изпълнението на задачите си, както и годишните си счетоводни отчети и финансовия си отчет. Управляващият директор представя тези документи на

Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз, които могат да проведат общо обсъждане по тях.

3. По искане на Европейския парламент или по собствена инициатива управляващият директор може да бъде изслушан от компетентните комитети на Европейския парламент по въпроса за изпълнението на задачите на ЕПФ.

4. ЕПФ отговаря устно или писмено на въпросите, които са му зададени от Европейския парламент или Съвета на Европейския съюз съобразно със собствените си процедури.

5. При поискване управляващият директор провежда поверителни устни обсъждания при закрити врата с председателя и заместник-председателя на компетентните комитети на Европейския парламент по въпроса за задачите му, в т.ч. оценката на социалното въздействие, прилагането на подкрепата за финансовата стабилност и предоставянето на кредитни линии или гаранции в подкрепа на ЕСП. Между Европейския парламент и ЕПФ се сключва споразумение, в което се съдържат подробни разпоредби за устройването на такива обсъждания, за да бъде осигурена изцяло поверителността.

Член 6

Отчетност пред националните парламенти

1. При предаването на доклада по член 5, параграф 2 ЕПФ едновременно го изпраща и директно на националните парламенти на членовете на ЕПФ и участващите държави членки по смисъла на член 2 от Регламент (ЕС) № 1024/2013. Националните парламенти могат да изпратят на ЕПФ обосновани забележки по този доклад.

2. Националните парламенти на държавите членки по параграф 1 могат да поискат от ЕПФ да отговори в писмен вид на всякакви забележки или въпроси, които те са изпратили на ЕПФ във връзка със задачите му.

3. Националният парламент на всеки член на ЕПФ може да покани управляващия директор да участва в обмен на мнения във връзка с напредъка при прилагането на подкрепата за финансовата стабилност.

ЧАСТ III

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 7

Посочване на ЕМС в правните актове на Съюза

Когато в правни актове на Съюза се посочва Европейският механизъм за стабилност, или ЕМС, това се разбира като посочване на Европейския паричен фонд, или ЕПФ.

Член 8

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател